

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z TEORII MUZYKI na rok szkolny 2025/2026

Podczas **pierwszej lekcji** w każdym roku szkolnym nauczyciel **dookreśla, definiuje i omawia** wymagania edukacyjne z danego przedmiotu, zwłaszcza w odniesieniu do kwestii nieuregulowanych niniejszymi zapisami lub niemożliwych do uwspólnienia, jakie reprezentuje powyższy ramowy dokument. Uczniowie winni odnotować i zapamiętać najważniejsze ustalenia.

Nauczyciel tworzy system ustaleń z klasą (np. kontrakt) i omawia indywidualną specyfikę przedmiotu, sposoby oceniania, premiowania aktywności itp. Wskazuje na własne oczekiwania, metody i charakter pracy. Omawia z uczniami PSO i wyjaśnia reguły, odstępstwa od nich oraz sposoby postępowania w sytuacjach szczególnych, nieuregulowane w niniejszym dokumencie.

UWAGA DO WSZYSTKICH PRZEDMIOTÓW Z ZAKRESU TEORII MUZYKI (ogólnomuzycznych)

W przypadku nauczania zdalnego lub hybrydowego w/w wymagania edukacyjne pozostają te same, obejmując również, co do zasady:

- obecność na zajęciach online za pomocą dowolnego urządzenia do teletransmisji;
- aktywne korzystanie z repozytoriów wiedzy (MS Teams, dysk Google, inne) i systemów kontrolno-testowych (np. testportal, inne);
- aktywne korzystanie z poczty e-mail, komunikatorów oraz przesyłanie prac/zadań/ćwiczeń drogą elektroniczną;
- realizowanie treści lekcji (filmy, notatki, linki, pliki) poprzez samodzielne studiowanie materiałów otrzymanych drogą elektroniczną
- realizację innych wymagań wg ustaleń z nauczycielem, podanych na początku pracy zdalnej/hybrydowej, a nieujętych powyżej.

W każdej grupie i z każdego przedmiotu nauczyciel może **wyznaczyć** podręcznik (-i) obowiązkowy (-e) z danego przedmiotu, dla danej klasy, grupy i na dany rok, informując o tym uczniów i rodziców.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z KSZTAŁCENIA SŁUCHU

Klasa 1 OSM I st. Kształcenie słuchu 1

1. **Materiał nauczania:** 1. Kaligrafia klucza wiolinowego, nut w zakresie c^1 - c^2 . 2. Nazwy nut literowo i solmizacją. 3. Gama C-dur i trójdźwięk dur i moll. 4. Interwały proste bez seksty i septymy 5. Podstawowe pojęcia muzyczne 6. Znaki chromatyczne 7. Ćwiczenia solfeżowe, 8. Dyktanda jednogłosowe. 9. Piosenki tematyczne i muzykowanie na instrumentach
2. **Wymagania edukacyjne** – podstawowa umiejętność pisania nut, czytania nut głosem, rozpoznawania ze słuchu motywów melodycznych, poznanych interwałów, trójdźwięków dur i moll, umiejętność gry na poznanych instrumentach Orffa.
3. **Przygotowanie do zajęć:** zeszyt w pięciolinii i podręcznik „Musicalite 1”. Możliwość zgłoszenia 2 „nieprzygotowań” w semestrze (brak zeszytu, lub przygotowania do odpowiedzi) - każde następne oznacza ocenę niedostateczną. Bezwzględnie: ołówek, gumka.
4. **Formy sprawdzania osiągnięć:** kontrola zeszytu, odpowiedź ustna, praca przy tablicy, kartkówka, sprawdzian, aktywność na lekcji (możliwe oceny dodatkowe), zadania domowe z zakresu motoryki małej.

Klasa 2. OSM I st. Kształcenie słuchu

1. **Materiał nauczania:** 1. Utrwalenie materiału nauczania z klasy 1; 2. Poznanie budowy gamy i triady harmoniczej; 3. Poznanie gamy G-dur i F-dur naturalnej oraz a-moll, e-moll i d-moll w odmianach; 4. Triada harmoniczna w poznanych gamach; 5. Interwały proste – rozpoznawanie słuchowe, budowanie na naturalnych stopniach poznanych tonacji; 6. Trójdźwięki dur, moll, zmn i zw bez przewrotu (rozpoznawanie i budowanie od podanej nuty); 7. Solfeż w poznanych tonacjach; 8. Wzbogacanie wiedzy dotyczącej elementów muzycznych: pojęć z zakresu agogiki, artykulacji i dynamiki; 9. Wprowadzenie taktów 5/4 i 6/4 w ćwiczeniach melodycznych i piosenkach; 10. Nauka piosenek o różnorodnej tematyce związanej np. z kalendarzem szkolnym, lub zawierających aktualnie wprowadzany problem dydaktyczny.
2. **Wymagania edukacyjne** - wymagania obejmują opanowanie wiedzy i umiejętności nabytych podczas zajęć, oraz w zadaniach domowych, czytania nut głosem, rozpoznawania ze słuchu krótkich melodii i ich zapisywanie, rozpoznawania, nazywania i zapisywania przy pomocy symboli interwałów, trójdźwięków dur i moll, zmn. i zw, rozpoznawania trybu melodii i gam w poznanych odmianach, dbanie o poprawność intonacyjną w realizacji melodii 1 i 2-głosowych
3. **Przygotowanie do zajęć:** zeszyt w pięciolinii i podręcznik „Musicalite 2”. Możliwość zgłoszenia 2 „nieprzygotowań” w semestrze (brak zadania, zeszytu, lub przygotowania do odpowiedzi) - każde następne oznacza ocenę niedostateczną. Bezwzględnie: ołówek, gumka.
4. **Formy sprawdzania osiągnięć:** kontrola zeszytu, odpowiedź ustna, praca przy tablicy, kartkówka, sprawdzian, aktywność na lekcji

(możliwe oceny dodatkowe), zadania domowe z zakresu motoryki małej.

Klasa 3 OSM I st. Kształcenie słuchu

1. **Materiał nauczania:** 1. Utrwalenie wiadomości i umiejętności z zakresu klasy 2; 2. Wprowadzenie gamy D-dur, h-moll, B-dur, g- moll i ich triad harmoniczych. 3. Poznanie wszystkich odmian gam mollowych; 4. Wprowadzenie przewrotów trójdźwięków dur i moll; 5. Rozpoznawanie i budowanie od podanych dźwięków poznanych interwałów oraz trytonu; 6. Czytanie nut głosem w zakresie poznanych tonacji a Vista i po przygotowaniu; 7. Śpiewanie piosenek o różnej tematyce dostosowanych do percepcji dziecka zawierających poznane problemy dydaktyczne lub związanych z kalendarzem szkolnym; 8. Rozszerzanie wiedzy z zakresu elementów muzycznych na przykładach z literatury muzycznej, podstawowej wiedzy o kompozytorach i stylach w muzyce.
2. **Wymagania edukacyjne** - umiejętność pisanie dyktand muzycznych w formie „uzupełnianki”, korekty błędów, zapisu pamięciowego i bezpośredniego, czytania nut głosem przy pomocy nazw solmizacyjnych i literowych oraz stopni gamy, rozpoznawania, budowania oraz nazywania poznanych interwałów, trójdźwięków dur i moll w przewrotach oraz zmniejszone i zwiększone bez przewrotu, opanowania wiedzy i umiejętności nabytych podczas zajęć i utrwalanie jej w domu.
3. **Przygotowanie do zajęć:** zeszyt w pięciolinii i podręcznik „Musicalite 3”. Możliwość zgłoszenia 2 „nieprzygotowań” w semestrze (brak zadania zeszytu, lub przygotowania do odpowiedzi) - każde następne oznacza ocenę niedostateczną). Bezwzględnie ołówki, gumka.
4. **Formy sprawdzania osiągnięć:** kontrola zeszytu, odpowiedź ustna, praca przy tablicy, kartkówka, sprawdzian, aktywność na lekcji (możliwe oceny dodatkowe), zadania domowe z zakresu motoryki małej.

Klasa 4 OSM I st. Kształcenie słuchu

1. **Materiał nauczania:** Pismo nutowe, klucze: C-c3. Koło kwintowe do 5 znaków. Triada harmoniczna. Enharmonia. Interwały, trójdźwięki w przewrotach. Utrwalenie gam mollowych w odmianach. Solfeż 1 i 2 głosowy. Dyktanda 1 głosowe. Powtórzenie i utrwalenie rodzajów metrum, wartości, grup rytmicznych.
2. **Wymagania edukacyjne** - znajomość nazw oktaw w zakresie C-c3, zasady budowy koła kwintowego do 5 znaków, gamy dur naturalne i moll w odmianach do 3 znaków oraz triady harmoniczne, umiejętność rozpoznawania i budowania interwałów i trójdźwięków w przewrotach, czytanie nut głosem, pisanie dyktand rytmicznych, melodyczno-rytmicznych oraz słuchowych.
3. **Przygotowanie do zajęć:** zeszyt w pięciolinii i podręcznik wybrany przez nauczyciela. Możliwość zgłoszenia 2 „nieprzygotowań” w semestrze (brak zadania, zeszytu, lub przygotowania do odpowiedzi) - każde następne oznacza ocenę niedostateczną). Zadania

- oddane i aktywności zrealizowane z dużym opóźnieniem skutkują obniżeniem o jedną ocenę. Bezwzględnie ołówki, gumka.
4. **Formy sprawdzania osiągnięć:** kontrola zeszytu, odpowiedź ustna, kartkówki, sprawdziany, dyktanda. Terminy sprawdzianów zgodnie z WSO. Zadania domowe – podlegają ocenie.

Klasa 5 OSM I st. Kształcenie słuchu

1. **Materiał nauczania:** Pismo nutowe, klucze: C1-c4. Koło kwintowe do 7 znaków. Znaki chromatyczne pojedyncze i podwójne. Interwały, trójdźwięki w przewrotach, czterodźwięk septymowy. Solfeż 1 i 2 głosowy. Dyktanda. Powtórzenie i utrwalenie rodzajów metrum, wartości, grup rytmicznych.
2. **Wymagania edukacyjne** - znajomość nazw oktav w zakresie C1-c4, zasady budowy koła kwintowego do 7 znaków, gamy dur naturalne i moll w odmianach do 4 znaków oraz triady w tych tonacjach. Umiejętność rozpoznawania interwałów, trójdźwięków w przewrotach oraz czterodźwięku septymowego w postaci zasadniczej i w przewrotach. Ćwiczenia solfeżowe do 4 znaków przykluczowych 1- i 2-głosowe. Umiejętność pisania dyktand rytmicznych, melodyczno-rytmicznych, słuchowych i pamięciowych. Umiejętność budowania interwałów, trójdźwięków w przewrotach i czterodźwięku septymowego.
3. **Przygotowanie do zajęć:** zeszyt w pięciolinii i podręcznik wybrany przez nauczyciela. Możliwość zgłoszenia 2 „nieprzygotowań” w semestrze (brak zadania, zeszytu, lub przygotowania do odpowiedzi) - każde następne oznacza ocenę niedostateczną). Zadania oddane i aktywności zrealizowane z dużym opóźnieniem skutkują obniżeniem o jedną ocenę. Bezwzględnie ołówki, gumka.
4. **Formy sprawdzania osiągnięć:** kontrola zeszytu, odpowiedź ustna, kartkówki, sprawdziany, dyktanda. Terminy sprawdzianów zgodnie z WSO. Zadania domowe – podlegają ocenie.

Klasa 6 OSM I st. Kształcenie słuchu

1. **Materiał nauczania:** Pismo nutowe - klucze. Koło kwintowe do 7 znaków. Gamy i triady harmoniczne, enharmonia. Interwały, trójdźwięki w przewrotach oraz czterodźwięki. Dyktanda rytmiczne, melodyczno-rytmiczne oraz pamięciowe. Solfeż 1 i 2- głosowy.
2. **Wymagania edukacyjne** – umiejętność poruszania się w kluczu wiolinowym i basowym w zakresie C₂-c⁵. Znajomość budowy koła kwintowego do 7 znaków, gamy i triady do 5 znaków. Rozpoznawanie i budowanie interwałów, trójdźwięków oraz czterodźwięków w przewrotach, pisanie dyktand 1 i 2-głosowych rytmicznych, melodyczno-rytmicznych i pamięciowych. Czytanie nut głosem w poznanych tonacjach.
3. **Przygotowanie do zajęć:** zeszyt w pięciolinii i podręcznik wybrany przez nauczyciela. Możliwość zgłoszenia 2 „nieprzygotowań” w semestrze (brak zadania, zeszytu, lub przygotowania do odpowiedzi) - każde następne oznacza ocenę niedostateczną). Zadania

oddane i aktywności zrealizowane z dużym opóźnieniem skutkują obniżeniem o jedną ocenę. Bezwzględnie ołówki, gumka.

4. **Formy sprawdzania osiągnięć:** kontrola zeszytu, odpowiedź ustna, praca przy tablicy, kartkówka, sprawdzian, praca przy fortepianie, karta pracy, aktywność, zadanie domowe – oceniane.

Klasa 7 OSM I st. Kształcenie słuchu

1. **Materiał nauczania skorelowany jest z przedmiotem *zasady muzyki*:** interwały, akordy, gamy do 7 znaków, skale modalne, dyktanda melodyczno-rytmiczne: 1 i 2 głosowe (tonalne), 1 głosowe pamięciowe, 1 głosowe rytmiczne tradycyjne i pamięciowe, czytanie nut głosem melodii tonalnych i wykonywanie konstrukcji melodyczno-rytmicznych 2- głosowych, elementy improwizacji.
2. **Wymagania szczegółowe:** umiejętność rozpoznawania ze słuchu, zapisywania, określania z zapisu i budowania głosem interwałów prostych i złożonych (solo i w zespole). Umiejętność rozpoznawania ze słuchu zapisywania i budowania głosem wszystkich rodzajów trójdźwięków i dominanty septymowej wraz z jej rozwiązaniem we wszystkich postaciach (solo i w zespole). Umiejętność rozpoznawania i zapisywania ze słuchu oraz budowania głosem gam durowych, molowych wraz z odmianami do 7 znaków przykluczowych, a także rozpoznawania, zapisywania ze słuchu budowania głosem skal modalnych. Umiejętność realizowania (różnymi sposobami) struktur rytmicznych oraz ich zapisywania w postaci dyktand 1 głosowych jak też zapisywania tonalnych dyktand melodyczno-rytmicznych 1 i 2 głosowych w kluczu wiolinowym i basowym, 1 głosowych tonalnych dyktand melodyczno-rytmicznych pamięciowych. Umiejętność śpiewania a vista i przygotowanych ćwiczeń tonalnych 1 i 2 głosowych (z jednoczesnym graniem na instrumencie lub realizacją rytmiczną). Podjęcie prób improwizacji krótkich struktur/miniatur wokalnych i wokarno-instrumentalnych, solo lub w zespole, w oparciu o zadane parametry. Znajomość kadencji.
3. **Przygotowanie do zajęć:** zeszyt w pięciolinii. Możliwość zgłoszenia dwóch „nieprzygotowań” w semestrze (brak zeszytu, lub przygotowania do odpowiedzi) - każde następne oznacza ocenę niedostateczną). Aktywności zrealizowane z dużym opóźnieniem mogą skutkować obniżeniem o jedną ocenę. Bezwzględnie: ołówki, gumka.
4. **Formy sprawdzania osiągnięć:** kontrola zeszytu, wykonywanie ćwiczeń głosem przygotowanych lub a vista, dyktanda, realizacja struktur rytmicznych, odpowiedź ustna, praca przy tablicy, kartkówka, sprawdzian, praca przy fortepianie, karta pracy, zadanie domowe – oceniane

Klasa 8 OSM I st. Kształcenie słuchu

1. **Materiał nauczania skorelowany jest z przedmiotem *zasady muzyki*:** obowiązuje materiał klasy 7, a do tego interwały, akordy,

gamy do 7 znaków, klucze muzyczne, interwały charakterystyczne, skale charakterystyczne, gama chromatyczna, dyktanda melodyczno-rytmiczne: 1 i 2 głosowe (tonalne), 1 głosowe pamięciowe, 1 i 2 głosowe rytmiczne tradycyjne i pamięciowe, czytanie nut głosem melodii tonalnych i wykonywanie konstrukcji melodyczno-rytmicznych 2- głosowych, elementy improwizacji.

2. **Wymagania szczegółowe:** umiejętność rozpoznawania ze słuchu, zapisywania, określania z zapisu i budowania głosem interwałów prostych i złożonych oraz charakterystycznych z rozwiązaniem (solo i w zespole). Umiejętność rozpoznawania ze słuchu, zapisywania i budowania głosem wszystkich rodzajów trójdźwięków i dominanty septymowej wraz z jej rozwiązaniem we wszystkich postaciach, dominanty nonowej - solo i w zespole. Umiejętność rozpoznawania i zapisywania ze słuchu oraz budowania głosem gam durowych, molowych wraz z odmianami do 7 znaków przykluczowych, a także rozpoznawania, zapisywania ze słuchu, budowania głosem skal charakterystycznych. Umiejętność realizowania (różnymi sposobami) struktur rytmicznych oraz ich zapisywania w postaci dyktand 1 i 2 głosowych jak też zapisywania tonalnych dyktand melodyczno-rytmicznych 1 i 2 głosowych w kluczu wiolinowym, basowym, altowym i tenorowym, 1 głosowych tonalnych dyktand melodyczno-rytmicznych pamięciowych. Umiejętność transponowania melodii o interwał lub do tonacji z zapisu lub śpiewając. Umiejętność śpiewania a vista i przygotowanych ćwiczeń tonalnych 1 i 2 głosowych (z jednoczesnym graniem na instrumencie lub realizacją rytmiczną) również w kluczach altowym i tenorowym. Podjęcie prób improwizacji krótkich struktur/miniatur wokalnych i wokarno-instrumentalnych, solo lub w zespole, w oparciu o zadane parametry. Śpiewanie z zachowaniem dokładności intonacyjnej i nazwowej gamy chromatycznej.
3. **Przygotowanie do zajęć:** zeszyt w pięciolinie. Możliwość zgłoszenia dwóch „nieprzygotowań” w semestrze (brak zeszytu, lub przygotowania do odpowiedzi) - każde następne oznacza ocenę niedostateczną). Aktywności zrealizowane z dużym opóźnieniem mogą skutkować obniżeniem o jedną ocenę. Bezwzględnie: ołówki, gumka.
4. **Formy sprawdzania osiągnięć:** kontrola zeszytu, wykonywanie ćwiczeń głosem przygotowanych lub a vista, dyktanda, realizacja struktur rytmicznych, odpowiedź ustna, praca przy tablicy, kartkówka, sprawdzian, praca przy fortepianie, karta pracy, zadanie domowe - oceniane.

Klasa I-IV OSM II st. cykl 4 -letni - Kształcenie słuchu

1. **Materiał nauczania:** interwały, skale, gamy, struktury, współbrzmienia i akordy, metryka i tempo, solfeż i ćwiczenia wokalne, pamięć, wyobraźnia, improwizacja.
2. **Wymagania szczegółowe – zgodnie ze stopniowaniem trudności w poszczególnych klasach**

I. Uczeń posiada wiedzę fachową służącą praktycznym umiejętnościom słuchowym, dotyczącą:

- ortografii muzycznej, w tym zapisu w kluczach: wiolinowym, basowym, altowym i tenorowym
- zasad grupowania wartości rytmicznych w zależności od metrum.
- symboli interwałów prostych i złożonych w tym trójdźwięków durowych, molowych, zwiększonych i zmniejszonych, trójdźwięków z dodaną sekstą, czterodźwięków septymowych, dysonansowych form dominanty: septymowej, septymowej bez prymy, nonowej, nonowej bez prymy, chopinowskiej.
- skal muzycznych: majorowej i minorowej we wszystkich odmianach, skal modalnych/średniowiecznych, cygańskich, góralskiej, pentatoniki bezpółtonowej, całotonowej i dwunastodźwiękowej
- transpozycji (do danej tonacji lub o dany interwał
- funkcji harmonicznym oraz literowych nazw akordów, progresji, modulacji i kadencji, w tym doskonałej, rozszerzonej, plagalnej, zwodniczej, zawieszanej, neapolitańskiej.

II. Uczeń rozpoznaje/zapisuje:

- ze słuchu: interwały proste i złożone, akordy z określeniem trybu, pozycji i przewrotu, ambitus i budowę interwałową wielodźwięków atonalnych, skale, przebiegi melodyczne, przebiegi harmoniczne, przebiegi rytmiczne, przebiegi melodyczno-rytmiczne, zjawiska artykulacyjne, agogiczne i dynamiczne;
- w zapisie: interwały proste i złożone, akordy z określeniem trybu, pozycji i przewrotu, skale, przebiegi harmoniczne, zjawiska metrytmiczne, zjawiska artykulacyjne, agogiczne i dynamiczne oraz obsadę wykonawczą;
- jedno- i dwugłosowe przebiegi melodyczne, rytmiczne i melodyczno-rytmiczne, w tym z prezentowanych utworów muzycznych pochodzących z różnych epok i stylów
- różnice między zapisem nutowym a prezentowanym przykładem dźwiękowym.

III. Uczeń jest przygotowany do świadomego odbioru muzyki, tj.

- poprzez analizę słuchową, wzrokową i wzrokowo-słuchową potrafi rozpoznać i nazwać w przykładzie muzycznym: interwały i akordy; typ tonalności (tryb tonacji, rodzaj skali); ambitus; zjawiska metrytmiczne, agogiczne i dynamiczne; następstwa harmoniczne i rodzaje kadencji; środki artykulacyjne i kolorystyczne; obsadę wykonawczą; fakturę; zasadę kształtowania formy; styl historyczny i indywidualny.

IV. Uczeń potrafi czytać nuty głosem w zakresie niezbędnym do wykonawstwa instrumentalnego i przygotowania do studiów wyższych, a zwłaszcza:

- wykonuje po uprzednim przygotowaniu i a vista jednogłosowe przebiegi melodyczne, jedno- i dwugłosowe przebiegi rytmiczne i melodyczno-rytmiczne, w tym zapisane w kluczach: wiolinowym, basowym, altowym i tenorowym
- wykonuje w zespole wokalnym lub z akompaniamentem instrumentu, po uprzednim przygotowaniu i a vista, wielogłosowe przebiegi melodyczne, rytmiczne i melodyczno-rytmiczne;
- transponuje głosem i na instrumencie przebiegi muzyczne;
- odczytuje partie instrumentów transponujących w rzeczywistym brzmieniu.

V. Uczeń posiada rozwiniętą pamięć i wyobraźnię muzyczną, a w szczególności:

- zapamiętuje, zapisuje i odtwarza wskazane elementy przykładów muzycznych – na podstawie materiałów słuchowych lub wizualnych;
- improwizuje i tworzy przebiegi muzyczne do podanego schematu rytmicznego, materiału dźwiękowego, funkcji harmoniczných i tekstu słownego

VI. Uczeń posiada także następujące umiejętności:

- dba o precyzję intonacyjną i rytmiczną wykonywanego przebiegu muzycznego;
- posługuje się zapisem nutowym zgodnie z prawidłami ortografii muzycznej (w kluczu wiolinowym, basowym, altowym i tenorowym i innych kluczach);
- posługuje się literowymi nazwami dźwięków, solmizacją, symbolami interwałów, akordów i funkcji harmoniczných;
- orientuje się w zapisie nutowym i potrafi w nim odnajdywać wskazane i usłyszane zjawiska muzyczne;
- koryguje błędy i uzupełnia brakujące fragmenty w zapisie nutowym
- współpracuje w grupie
- współwykonuje i współtworzy wielowarstwowe przebiegi melodyczne, rytmiczne i melodyczno-rytmiczne;
- organizuje pracę małego zespołu wykonawczego;
- potrafi konstruktywnie i obiektywnie ocenić interpretację własną i współwykonawców, analizuje własne kompetencje i aktualizuje wiedzę
- formułuje, metodą dyskusji, kryteria estetyczne i wartościujące w odbiorze muzyki, angażuje się i jest aktywny
- jest przygotowany do samodzielnej pracy nad rozwojem indywidualnych predyspozycji

- wyszukuje i świadomie dobiera ćwiczenia rozwijające predyspozycje słuchowe i wspomagające jego rozwój muzyczny
 - korzysta z literatury specjalistycznej, dostępnych technik informacyjnych, poznaje metody pracy z wykorzystaniem m.in. wydawnictw nutowych, książkowych i fonograficznych, technik informacyjnych i programów komputerowych oraz uczestniczy w życiu muzycznym;
 - korzysta z programów komputerowych służących doskonaleniu kompetencji słuchowych lub wymagających ich wykorzystania;
 - poznaje literaturę muzyczną przez uczestnictwo w życiu koncertowym i słuchanie nagrań aktywnie posługując się umiejętnościami słuchowymi
- 3. Przygotowanie do zajęć:** zeszyt w pięciolinie, ołówki, gumka. Możliwość zgłoszenia 2 „nieprzygotowań” w semestrze (brak zadania, zeszytu, lub przygotowania do odpowiedzi) – każde następne oznacza ocenę niedostateczną. Zadania oddane i aktywności zrealizowane z dużym opóźnieniem skutkują obniżeniem o jedną ocenę.
- 4. Formy sprawdzania osiągnięć:** odpowiedź ustna (głosem – śpiew), zapis nutowy i symboliczny, testy, kartkówki, dyktanda. Terminy sprawdzianów zgodnie z WSO. Zadania domowe – podlegają ocenie.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z WIEDZY O MUZYCE

Klasa 4 OSM I st. WIEDZA O MUZYCE

1. **Materiał nauczania:** Pojęcie i rodzaje muzyki, zawody związane z muzyką życie muzyczne, obsada wykonawcza, elementy dzieła muzycznego.
2. **Wymagania szczegółowe:** Definiowanie i znajomość podziału muzyki, specyfiki zawodów muzycznych, podstawowych form działalności w zakresie życia muzycznego, omawiania, podziału, rozumienia, opisu, charakterystyki oraz wskazywania i rozpoznawania z zapisu graficznego i słuchowego obsady wykonawczej i elementów dzieła. Rozpoznawanie rodzajów muzyki, porównywanie zawodów muzycznych. Znajomość muzycznego savoir vivre'u, rozpoznawanie instrumentów. Uczeń: analizuje i ocenia własne kompetencje, identyfikuje obszary wiedzy i umiejętności, wymagające doskonalenia. aktualizuje swoją wiedzę i rozwija umiejętności wykorzystując różne źródła informacji
3. **Przygotowanie do zajęć:** Zeszyt gruby w kratkę. Możliwość zgłoszenia 1 „nieprzygotowania” w semestrze (brak zeszytu lub przygotowania do odpowiedzi) - każde następne oznacza ocenę niedostateczną.
4. **Formy sprawdzania osiągnięć:** kontrola zeszytu, odpowiedź ustna, kartkówka, sprawdzian, aktywność na lekcji. Nieobowiązkowe zadania domowe. Terminy sprawdzianów zgodnie z WSO.

Klasa 5 OSM I st. WIEDZA O MUZYCE

1. **Materiał nauczania:** Faktura, forma, gatunek, polska muzyka ludowa, zasoby internetowe, patron Szkoły.
2. **Wymagania edukacyjne:** znajomość materiału, rozpoznawanie na podstawie przykładów słuchowych oraz materiałów wizualnych podstawowych rodzajów faktury muzycznej, form, gatunków, znajomość terminologii i cech. Przyporządkowanie wykonywanych przez siebie utworów do poznanych gatunków i form muzycznych. Porównywanie na podstawie przykładów słuchowych oraz materiałów wizualnych cech polskich tańców narodowych. Rozpoznawanie na podstawie materiałów wizualnych podstawowych kroków polskich tańców narodowych i prostych układów tanecznych. Rozpoznawanie na podstawie przykładów słuchowych oraz materiałów wizualnych polskich tańców, w tym charakterystycznych rytmów. Rozpoznawanie instrumentarium ludowego: burczybas, cymbały, diabelskie skrzypce, dudy, ligawka, lira korbowa. Wskazanie cech i rozpoznanie na podstawie przykładów słuchowych oraz materiałów wizualnych muzyki własnego regionu. Znajomość osiągnięć K. Szymanowskiego, roli i twórczości artystycznej. Rozpoznawanie ze słuchu wybranych utworów K. Szymanowskiego. Odnajdywanie wskazanych informacji o muzyce przy użyciu baz internetowych. Korzystanie z serwisów strumieniowych w celu zapoznawania się z dziełami muzycznymi oraz ich wykonawcami. Uczeń: analizuje i ocenia własne kompetencje, identyfikuje obszary wiedzy i umiejętności, wymagające doskonalenia. Aktualizacja wiedzy i rozwijanie umiejętności wykorzystujące różne źródła informacji.
3. **Przygotowanie do zajęć:** Zeszyt gruby w kratkę. Możliwość zgłoszenia 1 „nieprzygotowania” w semestrze (zeszytu lub przygotowania do odpowiedzi) -każde następne oznacza ocenę niedostateczną.
4. **Formy sprawdzania osiągnięć:** kontrola zeszytu, odpowiedź ustna, kartkówka, sprawdzian, aktywność na lekcji. Terminy sprawdzianów zgodnie z WSO. Zadania domowe nieobowiązkowe, nieoceniane.

Klasa 6 OSM I st. WIEDZA O MUZYCE

1. **Materiał nauczania:** **sem.1** Epoki w historii muzyki - Starożytność, Średniowiecze, Renesans **sem.2.** Barok, Klasycyzm, Romantyzm, Muzyka XX w.
2. **Wymagania edukacyjne:** znajomość kolejności występowania epok w historii muzyki, cech muzyki epoki starożytnej, średniowiecza i renesansu, bardziej szczegółowa znajomość cech baroku, klasycyzmu i romantyzmu - daty rozpoczęcia i zakończenia epok, formy charakterystyczne dla epoki oraz imiona i nazwiska kompozytorów tworzących w danej epoce. Włoska terminologia muzyczna przydatna w procesie nauczania. Umiejętność dyskusji – mówienia o muzyce, prób wartościowania, udział w imprezach muzycznych. Umiejętność przyporządkowania utworu do epoki, w której powstał. Uczeń również analizuje i ocenia własne kompetencje,

identyfikuje obszary wiedzy i umiejętności, wymagające doskonalenia, aktualizuje swoją wiedzę i rozwija umiejętności wykorzystując różne źródła informacji.

3. **Przygotowanie do zajęć:** Zeszyt gruby w kratkę. Możliwość zgłoszenia 1” nieprzygotowania” w semestrze (brak zeszytu lub przygotowania do odpowiedzi) - każde następne oznacza ocenę niedostateczną.
4. **Formy sprawdzania osiągnięć:** kontrola zeszytu, odpowiedź ustna, kartkówka, sprawdzian, aktywność na lekcji. Terminy sprawdzianów zgodnie z WSO. Zadania domowe nieobowiązkowe, nieoceniane.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z ZASAD MUZYKI Z ELEMENTAMI EDYCJI NUT

ZASADY MUZYKI z elementami edycji nut klasa 7 / I st.

1. **Materiał nauczania:** skale i gamy systemu dur-moll, interwały, elementy notacji muzycznej, akordyka, metroritmika.
2. **Wymagania szczegółowe:** Rozróżniania określeń: skala, gama, tonacja. Sprawność w budowaniu oraz transponowaniu gam dur-moll do 7 znaków przykluczowych. Umiejętność określania tonacji przedstawianych tekstów muzycznych. Znajomość koła kwintowego. Określanie pokrewieństw tonacji i pojęcia: skala, gama, tonacja Wykorzystywanie w praktyce umiejętności enharmonicznego przekształcania dźwięków, interwałów i akordów. Nazewnictwo interwałów złożonych. Sprawność w budowaniu interwałów prostych, umiejętność budowania interwałów złożonych w obrębie dwóch oktaw oraz posługiwania się symbolami cyfrowymi. Znajomość nazw oktaw i symboli oznaczających poszczególne oktawy. Umiejętność zapisywania dźwięków na pięciolinii w różnych oktawach z zastosowaniem linii dodanych, przenośnika oktawowego, zmiany klucza – wiolinowego na basowy lub odwrotnie. Sprawność w budowaniu trójdźwięków (od dowolnego składnika), określanie nazwy (tonacji) zapisanych w różnych postaciach trójdźwięków. Znajomość systemu skal średniowiecznych. Transponowanie skal. Określanie zapisanej skali modalnej oraz rozpoznawanie skali wykorzystanej w przedstawianych tekstowych przykładach muzycznych. Posiadanie umiejętności praktycznego zastosowania skrótów notacji muzycznej. Stosowanie prawidłowego zapisu muzyki wokalne i instrumentalnej. Znajomość podstawowych pojęć metroritmicznych: rytm, oznaczenie taktowe, metrum, podział regularny i nieregularny, dwójkowy i trójkowy, takt prosty i złożony, synkopa. Znajomość zasad grupowania wartości rytmicznych w różnego rodzaju taktach oraz wykorzystanie ich w praktyce. Korekta błędnie ugrupowanych wartości oraz przekształcania taktów. Umiejętność budowania interwałów charakterystycznych dla D7. i dominanty septymowej w dowolnym przewrocie oraz jej rozwiązywania na tonikę (pisemnie i praktycznie na fortepianie).
3. **Przygotowanie do zajęć:** zeszyt w pięciolinii. Możliwość zgłoszenia 1-go „nieprzygotowania” w semestrze (brak zadania, zeszytu lub przygotowania do odpowiedzi) - każde następne oznacza ocenę niedostateczną. Zadania oddane i aktywności zrealizowane z dużym

opóźnieniem skutkują obniżeniem o jedną ocenę.

4. **Formy sprawdzania osiągnięć:** kontrola zeszytu, odpowiedź ustna, praca przy tablicy, kartkówka, sprawdzian, praca przy fortepianie, karta pracy, aktywność na lekcji (możliwe oceny dodatkowe). Zadania domowe – nieobowiązkowe, nieoceniane. Terminy sprawdzianów zgodnie z WSO.

ZASADY MUZYKI z elementami edycji nut klasa 8/I st.

1. **Materiał nauczania:** materiał klasy 7, a do tego klucze muzyczne, interwały charakterystyczne, gama chromatyczna, skale poza systemem dur-moll, zadania pisemne, fortepianowe, analiza przykładów muzycznych, akordyka, elementy dzieła muzycznego, cechy dźwięku, edycja nut. Zadania pisemne, fortepianowe, analiza przykładów muzycznych, zapis tekstu nutowego w technice komputerowej.
2. **Wymagania szczegółowe w zakresie:** zapisywanie i odczytywanie dźwięków w kluczach (wiolinowy, basowy, altowy, tenorowy), definiowanie podstawowych pojęć (klucz, gama, tonacja, skala), umiejętność transpozycji, rozwiązywanie interwałów charakterystycznych, budowa gamy chromatycznej, skali pentatonicznej, całotonowej, góralskiej, cygańskich. Definiowanie i określanie pojęć: akord, przewrót, pozycja, kadencja, D⁷, D⁹, dźwięk, ton, szmer, alikwot, umiejętność budowania i rozróżniania kadencji (doskonała, plagalna, zawieszona, zwodnicza), rozróżnienie i określanie elementów dzieła muzycznego, parametrów dźwięku, budowanie alikwotów, obsługa programu do edycji nut.
3. **Przygotowanie do zajęć:** zeszyt w pięciolinie, ołówki, gumka. Możliwość zgłoszenia 1 „nieprzygotowania” w semestrze (brak zadania, zeszytu, lub przygotowania do odpowiedzi) - każde następne oznacza ocenę niedostateczną). Zadania oddane i aktywności zrealizowane z dużym opóźnieniem skutkują obniżeniem o jedną ocenę.
4. **Formy sprawdzania osiągnięć:** odpowiedź ustna (głosem – śpiew), zapis nutowy i symboliczny, testy, kartkówki, dyktanda, prace domowe – nieobowiązkowe, nieoceniane. Terminy sprawdzianów zgodnie z WSO.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z NAUKI O MUZYCE

NAUKA O MUZYCE klasa 7 / I st.

1. **Materiał nauczania:** Materiał muzyczny (definicja, rodzaje), elementy dzieła muzycznego, faktura muzyczna (obsada, układ głosów), zasady kształtowania (ewolucja, okresowość), forma muzyczna i współczynniki dzieła, instrumentarium i obsada wykonawcza (instrumenty, głosy, zespoły, wybrane instrumenty pozaeuropejskie, nietradycyjne sposoby gry i śpiewu)

2. **Wymagania szczegółowe** – Definiowanie, omawianie, nazywanie, podział, rozumienie, rozróżnianie, opis, charakterystyka zagadnień umieszczonych w pkt.1. Rozpoznawanie z zapisu i ze słuchu zjawisk (pkt.1), podawanie przykładów, analiza partytury, śledzenie nagrania z zapisem. Przyswojenie wiedzy i wykorzystanie w praktyce z jej pogłębieniem i aktualizowaniem, w tym w zakresie technologii informacyjnej i komunikacyjnej.
3. **Przygotowanie do zajęć:** zeszyt przedmiotowy. Możliwość zgłoszenia dwóch „nieprzygotowań” w semestrze (brak zadania, zeszytu lub przygotowania do odpowiedzi - każde następne oznacza ocenę niedostateczną). Przygotowanie do sprawdzenia wiedzy i umiejętności w formie pisemnej lub ustnej przez nauczyciela.
4. **Formy sprawdzania osiągnięć:** kontrola zeszytu, odpowiedź ustna, kartkówka (z trzech ostatnich tematów), sprawdzian, zadanie domowe – nieobowiązkowe, nieoceniane.

NAUKA O MUZYCE klasa 8 / I st.

1. **Materiał nauczania:** Wykonawcy muzyki klasycznej, ewolucja pozycji muzyka w historii, tańce (suita, stylizacja, towarzyskie), muzyka filmowa (cechy, funkcje, kompozytorzy), muzyka etniczna i rozrywkowa (style, przedstawiciele), nośniki fonograficzne i urządzenia, formaty plików, media – stacje telewizyjne, czasopisma, serwisy internetowe). Życie muzyczne, konkursy, prawo autorskie (podstawowe przepisy).
2. **Wymagania szczegółowe** - Definiowanie, omawianie, nazywanie, podział, rozumienie, rozróżnianie, opis, rozpoznawanie, charakterystyka zagadnień umieszczonych w pkt.1. Podawanie reprezentatywnych przykładów i rozpoznawanie cech (pkt.1). Interpretacja połączenia muzyki z obrazem, znajomość cech, przedstawicieli muzyki filmowej i rozrywkowej. Umiejętność poruszania się w obrębie plików, urządzeń fonograficznych, znajomość dziejów odtwarzania dźwięku. Wymienianie polskich zespołów, konkursów, instytucji kultury, znajomość form i gatunków tam uprawianych. Znajomość podstaw prawa autorskiego – kogo i co chroni prawo autorskie i jak je zastosować oraz orientacja w przebiegu wydarzeń muzycznych w Polsce i na świecie.
3. **Przygotowanie do zajęć:** zeszyt przedmiotowy. Możliwość zgłoszenia dwóch „nieprzygotowań” w semestrze (brak zadania, zeszytu lub przygotowania do odpowiedzi - każde następne oznacza ocenę niedostateczną). Przygotowanie do sprawdzenia wiedzy i umiejętności w formie pisemnej lub ustnej przez nauczyciela.
4. **Formy sprawdzania osiągnięć:** kontrola zeszytu, odpowiedź ustna, kartkówka (z trzech ostatnich tematów), sprawdzian, zadanie domowe – nieobowiązkowe, nieoceniane.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HARMONII

HARMONIA klasa I / II st.

1. Materiał nauczania

- Repetytorium z zasad muzyki,
- termin „harmonia” i podstawowe pojęcia z zakresu harmoniki tonalnej dur-moll,
- układ czterogłosowy chóralny a cappella, skala głosów, odległości między głosami,
- ruchy głosów, układ skupiony i rozległy, pozycja i postać akordu,
- akordy triady w pozycji podstawowej,
- łączenie akordów triady bez przewrotu w stosunku kwinty i sekundy (najbliższą drogą i swobodnie),
- powtarzanie funkcji bez przewrotów,
- harmonizowanie melodii (sopranu) przy użyciu triad w pozycji podstawowej.
- przewroty trójdźwięków triady i ich łączenie,
- powtarzanie funkcji ze zmianą postaci i pozycji,
- dominanta z podwójnym opóźnieniem,
- dominanta septymowa i jej odmiany (bez prymy, bez kwinty, chopinowska),
- kadencja chopinowska,
- harmonizowanie melodii z użyciem poznanych funkcji,
- analiza harmoniczna z uwzględnieniem powyższych zagadnień,

Zadania: pisemne, wokalne, fortepianowe, analiza utworu muzycznego.

2. Wymagania szczegółowe

Uczeń powinien wykazać się:

- znajomością podstaw teoretycznych i reguł harmonicznnych, definicji, oznaczeń,
- umiejętnością tworzenia, rozpoznawania i nazywania akordów triady oraz dominanty septymowej (z odmianami) i ich połączeń,
- umiejętnością stosowania odpowiedniej terminologii,
- umiejętnością przygotowywania zadań harmonicznnych (harmonizacja sopranu, oznaczenia funkcyjne i tonacyjne, zapis basu cyfrowanego),
- umiejętnością wykonywania struktur harmonicznnych na fortepianie,

- umiejętnością śpiewania powierzonych głosów w układzie czterogłosowym,
- zdolnością przeprowadzenia analizy harmonicznej prostych fragmentów dzieł muzycznych,
- swobodnym poruszaniem się w tonacjach durowych i molowych do 7 znaków przygodnych, z uwzględnieniem wszystkich odmian gam.

3. Przygotowanie do zajęć

- Zeszyt w pięciolinię obowiązkowy,
- Bezwzględnie wymagane: ołówek, gumka,
- Możliwość zgłoszenia 2 nieprzygotowań w semestrze (brak zadania, zeszytu lub przygotowania do odpowiedzi) – każde kolejne skutkuje oceną niedostateczną,
- Zadania oddane lub aktywności zrealizowane z dużym opóźnieniem skutkują obniżeniem oceny o jeden stopień.

4. Formy sprawdzania osiągnięć

- kontrola zeszytu,
- odpowiedź ustna,
- praca przy tablicy,
- kartkówka, test, sprawdzian,
- praca przy fortepianie,
- karta pracy,
- aktywność na lekcji (możliwość uzyskania ocen dodatkowych),
- zadania domowe.

Terminy sprawdzianów zgodnie z WSO, ocenianie zgodne z PSO.

HARMONIA klasa II/ IIst.

1. Materiał nauczania

- Powtórzenie wiadomości z klasy I,
- Kadencje: doskonała, plagalna, rozszerzona i zawieszona,
- Dominanta nonowa i jej odmiany (bez prymy, bez kwinty),
- Funkcje poboczne:
 - akord II stopnia (w tym akord i kadencja neapolitańska),
 - akord VI stopnia (kadencja zwodnicza),

- akordy III i VII stopnia,
- łączenie akordów w stosunku tercji,
- Harmonizowanie sopranu z wykorzystaniem funkcji głównych i pobocznych,
- Analiza harmoniczna z uwzględnieniem funkcji głównych, pobocznych i różnych odmian dominanty,
- Czterodźwięki septymowe na wszystkich stopniach gamy,
- Akordy triady z dodaną sekstą,
- Harmonizowanie sopranu z użyciem czterodźwięków,
- Zboczenia modulacyjne i harmonizowanie sopranu z ich zastosowaniem,
- Analiza harmoniczna zawierająca czterodźwięki i zboczenia modulacyjne,
- Bas cyfrowany (zasady odczytywania oznaczeń, odczytywanie treści harmonicznego w postaci zapisu funkcyjnego, rozpisywanie konstrukcji harmonicznego w czterogłosie na podstawie oznaczeń basu cyfrowanego)

Zadania: pisemne, wokalne, fortepianowe, analiza utworu muzycznego.

2. Wymagania szczegółowe

Uczeń powinien wykazać się:

- znajomością reguł dotyczących kadencji (doskonałej, plagalnej, rozszerzonej, zawieszonej),
- znajomością budowy i odmian dominanty nonowej,
- umiejętności tworzenia, rozpoznawania i nazywania funkcji pobocznych (II, VI, III, VII) oraz ich zastosowań kadencyjnych,
- umiejętności łączenia akordów w stosunku tercji,
- umiejętności harmonizowania sopranu z użyciem funkcji głównych, pobocznych, dominanty nonowej i czterodźwięków,
- znajomością zasad stosowania akordów triady z dodaną sekstą,
- znajomością zasad budowy czterodźwięków septymowych na wszystkich stopniach gamy i sposobów ich prowadzenia,
- znajomością i stosowaniem zboczeń modulacyjnych w harmonizacji,
- umiejętności przeprowadzenia analizy harmonicznego z wykorzystaniem wszystkich poznanych funkcji i czterodźwięków,
- znajomością i praktycznym stosowaniem basu cyfrowanego (odczytywanie oznaczeń, zapis funkcyjny, rozpisywanie w czterogłosie),
- swobodnym posługiwaniem się terminologią harmoniczną.

3. Przygotowanie do zajęć

- Zeszyt w pięciolinię obowiązkowy,
- Bezwzględnie wymagane: ołówki, gumka,

- Możliwość zgłoszenia **2 nieprzygotowań** w semestrze (brak zadania, zeszytu lub przygotowania do odpowiedzi) – każde kolejne skutkuje oceną niedostateczną,
- Zadania oddane lub aktywności zrealizowane z dużym opóźnieniem skutkują obniżeniem oceny o jeden stopień.

4. Formy sprawdzania osiągnięć

- kontrola zeszytu,
- odpowiedź ustna,
- praca przy tablicy,
- kartkówka, test, sprawdzian,
- praca przy fortepianie,
- karta pracy,
- aktywność na lekcji (możliwość uzyskania ocen dodatkowych),
- zadania domowe.

Terminy sprawdzianów zgodnie z WSO, ocenianie zgodnie z PSO.

HARMONIA klasa V / IIst

1. Materiał nauczania:

- Dźwięki obce I i II rodzaju,
- Figuracja,
- Modulacja diatoniczna. alteracje, modulacja chromatyczna, enharmoniczna,
- Zwrot tristanowski,
- Elementy harmoniki nowoczesnej.
- Zadania pisemne, wokalne, fortepianowe, analiza utworu muzycznego.

2. Wymagania szczegółowe w zakresie:

Znajomość podstaw teoretycznych i reguł harmoniczych, definicji, oznaczeń, umiejętność tworzenia, rozpoznawania, nazywania akordów i ich połączeń, stosowania odpowiedniej terminologii, przygotowywania zadań (harmonizacja, oznaczenia funkcyjne, tonacyjne) pisemnie, na instrumencie i z udziałem głosu, wykonywania struktur harmoniczych na fortepianie, analizy warstwy harmoniczej dzieła muzycznego. Zadania w tonacjach dur i moll do 7 znaków z uwzględnieniem wszystkich odmian gam. Granie modulacji diatonicznych z przygotowaniem i bez. Tworzenie modulujących następników. Stosowanie dźwięków obcych i figurowanie przebiegu. Harmonizowanie melodii sfigurowanej.

Znajomość podstawowych pojęć i technik kompozytorskich stosowanych w XX wieku.

3. **Przygotowanie do zajęć:** zeszyt w pięciolinii. Możliwość zgłoszenia 2 „nieprzygotowań” w semestrze (brak zadania, zeszytu lub przygotowania do odpowiedzi) - każde następne oznacza ocenę niedostateczną). Zadania oddane i aktywności zrealizowane z dużym opóźnieniem skutkują obniżeniem o jedną ocenę. Bezwzględnie ołówki, gumka.
4. **Formy sprawdzania osiągnięć:** kontrola zeszytu, odpowiedź ustna, praca przy tablicy, kartkówka, test, sprawdzian, praca przy fortepianie, karta pracy, aktywność na lekcji (możliwe oceny dodatkowe). Terminy sprawdzianów zgodnie z WSO. Test (sprawdzian) kontrolny końcoworoczny z zakresu klasy III-V wspomagający wystawienie oceny po trzech latach nauki, z elementami ćwiczeń fortepianowych

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII MUZYKI

1. **Materiał nauczania:** Muzyka Starożytności, średniowiecza, renesansu, baroku, klasycyzmu, romantyzmu, XX i XXI wieku, muzyka polska, biografie wybranych kompozytorów, style, techniki kompozytorskie, formy, gatunki, faktografia, datowania, wpływy i przemiany języka muzycznego.
2. **Wymagania edukacyjne** - charakterystyka i porządkowanie epok, odczytywanie i znajomość faktografii, znajomość dziejów muzyki w kontekście historyczno-kulturowym dla danej epoki wraz z charakterystycznymi zjawiskami. Łączenie dziejów muzyki z innymi dyscyplinami sztuki i historią powszechną. Znajomość reprezentatywnych ośrodków, nurtów, stylów i technik kompozytorskich, w tym w zakresie muzyki polskiej (czołowe zjawiska i przedstawiciele). Znajomość muzyki dominujących ośrodków europejskich. Znajomość pojęć: impresjonizm, ekspresjonizm, dodekafonia, punktualizm, neoklasycyzm, folklorizm, serializm, aleatoryzm, sonoryzm i technika sonorystyczna, spektralizm, muzyka elektroakustyczna, minimalizm, postmodernizm. Umiejętność połączenia dziejów muzyki z innymi dziedzinami sztuki i historią powszechną, zaangażowanie i aktywne uczestnictwo w zadaniach i wydarzeniach. Uzasadnienie roli najważniejszych twórców, przyporządkowanie ich do okresów historycznych, znajomość biografii i jej wpływu na twórczość, rozpoznawanie z nagrań i zapisu elementów stylu indywidualnego, epoki i cech języka muzycznego. Rozpoznawanie reprezentatywnych dzieł różnych epok, porównywanie cech utworów z tej samej lub różnych epok. Analiza i ocena własnych kompetencji, identyfikacja obszarów wymagających poprawy, wykorzystanie zdywersyfikowanych źródeł informacji, w tym internetowych.
3. **Przygotowanie do zajęć:** zeszyt przedmiotowy, podręcznik Danuta Gwizdalanka „Historia muzyki cz.1-4” lub M. Kowalska – ABC Historii muzyki wg. ustaleń z nauczycielem. Możliwość zgłoszenia dwóch „nieprzygotowań” w semestrze (brak zadania, zeszytu lub przygotowania do odpowiedzi - każde następne oznacza ocenę niedostateczną). Przygotowanie do sprawdzenia wiedzy i umiejętności w formie pisemnej lub ustnej przez nauczyciela.

4. **Formy sprawdzania osiągnięć:** kontrola zeszytu, odpowiedź ustna, kartkówka (z trzech ostatnich tematów), sprawdzian, testy słuchowe z literatury muzycznej, aktywność na lekcji (możliwe oceny dodatkowe). Zadanie domowe. Terminy sprawdzianów zgodnie z WSO. Nieobecność ucznia nie zwalnia go z zaliczenia sprawdzianu. Uczeń umawia się z nauczycielem na sprawdzenie danej partii materiału w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie od daty powrotu ucznia do szkoły. Uczeń, który nie pisał sprawdzianu z przyczyn nieusprawiedliwionych, zobowiązany jest do napisania go na najbliższej lekcji lub konsultacjach.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z FORM MUZYCZNYCH

1. **Materiał nauczania:** elementy dzieła, faktura, zasady analizy, kształtowanie ewolucyjne, szeregujące, budowa okresowa, tańce, formy (i gatunki) polifoniczne, forma sonatowa, rondo sonatowe, wariacje, formy cykliczne, wybrane formy wokalne i instrumentalne, wybrane techniki kompozytorskie dawne i XXw.
2. **Wymagania szczegółowe:** znajomość terminologii w zakresie form muzycznych, systematyki form i gatunków, samodzielna analiza słuchowa/wzrokowa/symboliczna. Znajomość przez ucznia definicji, cech, sposobów klasyfikowania, omawiania, wskazywania, rozróżniania elementów dzieła, rodzajów faktury, zasad kształtowania, środków techniki kompozytorskiej i budowy formalnej utworu. Tworzenia wypowiedzi o dziele muzycznym w oparciu o zdobytą wiedzę i umiejętności, przedstawianie jej i uzasadnianie własnego stanowiska w oparciu o sporządzoną już analizę. Identyfikacji obszarów wiedzy i umiejętności wymagających doskonalenia, umiejętność wykorzystywania wielu źródeł informacji, w tym internetowych i strumieniowych oraz selekcji źródeł.
3. **Przygotowanie do zajęć:** zeszyt przedmiotowy. Możliwość zgłoszenia dwóch „nieprzygotowań” w semestrze (brak zadania, zeszytu lub przygotowania do odpowiedzi - każde następne oznacza ocenę niedostateczną). Przygotowanie do sprawdzenia wiedzy i umiejętności w formie pisemnej lub ustnej przez nauczyciela.
4. **Formy sprawdzania osiągnięć:** kontrola zeszytu, odpowiedź ustna, kartkówka (z trzech ostatnich tematów), sprawdzian, samodzielna analiza dzieła muzycznego, aktywność na lekcji (możliwe oceny dodatkowe), zadanie domowe. Terminy sprawdzianów zgodnie z WSO. Nieobecność ucznia nie zwalnia go z zaliczenia sprawdzianu. Uczeń umawia się z nauczycielem na sprawdzenie danej partii materiału w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie od daty powrotu ucznia do szkoły. Uczeń, który nie pisał sprawdzianu z przyczyn nieusprawiedliwionych, zobowiązany jest do napisania go na najbliższej lekcji lub konsultacjach.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PODSTAW RYTMIKI

Klasa 1 OSM I st. Podstawy rytmiki

1. **Materiał nauczania:** Wartości rytmiczne: cała nuta, półnuta z kropką, półnuta, ćwierćnuta, ósemka, szesnastka. Zapis, realizacja ruchowa, akustyczna, rozpoznawanie, grupowanie w taktach 2/4; 3/4; 4/4.
2. **Wymagania edukacyjne** - umiejętność pisania nut, realizacji ruchowej i akustycznej poszczególnych wartości i grup w przebiegu rytmicznym w taktach 2/4, 3/4, 4/4, rozpoznawania ze słuchu przebiegów rytmicznych i ich zapisu nutowego, umiejętność gry na poznanych instrumentach Orffa i odtwarzania rytmów z zapisu nutowego.
3. **Przygotowanie do zajęć:** zeszyt w pięciolinie i solfeż, strój do zajęć rytmicznych. Możliwość zgłoszenia 2 „nieprzygotowań” w semestrze (brak zadania, zeszytu, stroju lub przygotowania do odpowiedzi) - każde następne oznacza ocenę niedostateczną.
4. **Formy sprawdzania osiągnięć:** kontrola zeszytu, realizacja rytmów, praca przy tablicy, kartkówka, dyktando, aktywność na lekcji (możliwe oceny dodatkowe). Zadania domowe wyłącznie z zakresu motoryki małej.

Klasa 2 OSM I st. Podstawy rytmiki

1. **Materiał nauczania:** 1. Utrwalenie wiedzy z zakresu klasy 1; 2. Wprowadzenie grup rytmicznych: ćwierćnuta z kropką- ósemka, ósemka z kropką- szesnastka, triola ósemkowa, ósemka- dwie szesnastki, dwie szesnastki-ósemka, synkopa ósemkowa; 3. Realizacja poznanych wartości i grup rytmicznych w pulsacji ćwierćnutowej ruchowo i akustycznie pojedynczo i w przebiegach rytmicznych; 4. Interpretacja ruchowa do utworów z muzycznej literatury ; 5. Elementy improwizacji ruchowej; 6. Poznanie polskich tańców ludowych i ich kroków podstawowych; 7. Gra zespołowa na instrumentach perkusyjnych Orffa
2. **Wymagania edukacyjne** - umiejętność pisania przebiegów rytmicznych zawierających poznane wartości o grupy rytmiczne, realizacji ruchowej i akustycznej poszczególnych wartości i grup w przebiegu rytmicznym w taktach 2/4, $\frac{3}{4}$, 4/4, 5/4, 6/4, rozpoznawania ze słuchu przebiegów rytmicznych i ich zapisu nutowego w formie dyktand , umiejętność gry na instrumentach Orffa i odtwarzania rytmów z zapisu nutowego.

3. **Przygotowanie do zajęć:** zeszyt w pięciolinie i solfeż, strój do zajęć rytmicznych. Możliwość zgłoszenia 2 „nieprzygotowań” w semestrze (brak zadania, zeszytu, stroju lub przygotowania do odpowiedzi) - każde następne oznacza ocenę niedostateczną.
4. **Formy sprawdzania osiągnięć:** kontrola zeszytu, realizacja rytmów, praca przy tablicy, kartkówka, dyktando, aktywność na lekcji (możliwe oceny dodatkowe). Zadania domowe wyłącznie z zakresu motoryki małej.

Klasa 3 OSM I st. Podstawy rytmiki

1. **Materiał nauczania:** 1. Utrwalenie wiedzy z zakresu klasy 2; 2. Wprowadzenie grup rytmicznych: synkopa szesnastkowa, szesnastka-ósemka z kropką, triola szesnastkowa; 3. Wprowadzenie taktów o ósemkowej mierze wartości $3/8$ i $6/8$; 4. Realizacja poznanych wartości i grup rytmicznych w pulsacji ćwierćnotowej i ósemkowej ruchowo i akustycznie pojedynczo i w przebiegach rytmicznych; 5. Interpretacja ruchowa do utworów z muzycznej literatury; 6. Elementy improwizacji ruchowej; 7. Poznanie kolejnych polskich tańców ludowych i ich kroków podstawowych; 7. Gra zespołowa na instrumentach perkusyjnych Orffa
1. **Wymagania edukacyjne** - umiejętność pisania przebiegów rytmicznych zawierających poznane wartości o grupy rytmiczne, realizacji ruchowej i akustycznej poszczególnych wartości i grup w przebiegu rytmicznym taktach $2/4$, $3/4$, $4/4$, $5/4$, $6/4$, $3/8$ i $6/8$, rozpoznawania ze słuchu przebiegów rytmicznych i ich zapisu nutowego w formie dyktand, umiejętność gry na instrumentach Orffa i odtwarzania rytmów z zapisu nutowego, elementów improwizacji, gry zespołowej, podstawowych kroków tańców polskich.
2. **Przygotowanie do zajęć:** zeszyt w pięciolinie i solfeż, strój do zajęć rytmicznych. Możliwość zgłoszenia 2 „nieprzygotowań” w semestrze (brak zadania, zeszytu, lub przygotowania do odpowiedzi albo stroju) - każde następne oznacza ocenę niedostateczną.
3. **Formy sprawdzania osiągnięć:** kontrola zeszytu, realizacja rytmów, praca przy tablicy, kartkówka, dyktando, aktywność na lekcji (możliwe oceny dodatkowe). Zadania domowe wyłącznie z zakresu motoryki małej.